

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutviones Morales

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

14. Aliæ quæstiones de Romani Pontificis potestate diluuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

Regionis ipsius, & de gradu suo eum deicere: si appellauerit qui dei. Quis est, confugerit ad episcopum Romane Ecclesie, & uoluerit se audiri, si iustum putauerit, ut renouetur & iudicium, vel discussionis examē, scribere ipsi episcopis dignetur, qui in finitima, & propinqua Prouincia sunt: ut ipsi diligenter omnino requirant, & iuxta fidem veritatis definiant. Quod si is qui rogat causam suam uerum audiri, deprecatione sua mouerit episcopum Romanum, ut à latere suo Presbyterum mittat: erit in potestate episcopi quid uelit, & quid asserat. Et si decreuerit mittere eos, qui praesentes cum Episcopis iudicent habentes eius auctoritatem, à quo destinati sunt: erit in suo arbitrio. Si uero crediderit episcopos sufficere, ut negotio terminum imponant faciant, quod sapientissimo consilio suo iudicauerit. Hæc ibi Synodus. Neque uero multum peccauit Zozimus, si peccauit referens tanquam in Nicæno Concilio constitutum, quod fuerat in Synodo Sardicensi definitum. Nam ut ex Athanasio, principio Apologia secunda, Hilar. libr. de Synodis aduersus Arrianos, Seuerus Sulpitio lib. 2. sua historia Iustiniano in fidei confessione, quam ad Ioannem Papam 2. misit, constat, fuit Sardicensis Synodus Generalis ex Orientis, & Occidentis episcopis conuocata, & paulo post Nicænum Conuentum. Nec refert, si Græca exemplaria Nicænotum Canonum ex Oriente ab Attico episcopo Constantino-politano, & Cyrillo Alexandrino Præsule in Africam missa, huiusmodi Canonem non habuerint: potuerunt enim Romæ ueriora, & incorrupta ora exemplaria, ex quibus Zozimus Canonem Nicæne Synodi citauerit, exacte. Præterea Canon Nicænus sextus ordine, sic habet: *Mos antiquus perdurat in Ægypto, vel Lybia, & Pentapoli, ut Alexandrinus Episcopus horum omnium habeat potestatem: quoniam & Episcopo Romano idem moris, & iuris est. Similiter autem & apud Antiochiam, & ceteras Prouincias honor suus unctique seruetur Ecclesie.* Ergo cum Nicæna Synodus præcipiat, ut mores antiqui retineantur, & seruentur: certus Romanus Pontifex suæ ecclesie more usque, ius, & potestatem in aliarum Ecclesiarum Antistes habebat. Nam Victor I. Episcopus Asiæ Pascha more Iudæorum celebrantes à Sacris, & societate piorum hominum amouerat: & Cyprianus Stephanum Roman. Pontificem hortatus fuerat, ut Martialem Episcopum Arelatensem de gradu deiciendum curaret: & Dionysius Alexandrinus Episcopus apud Dionysium Romanum Pontificem de hæresi causam dixerat: & Melchisedechus Cæciliani Episcopi Carthaginensis causam cognouit. Ex quo intelligitur uere potuisse Zozimum dicere in Concilio Nicæno esse decretum, ut appellationes Episcoporum Romanus Antistes cognosceret: siquidem definiuit, ut cuiusque ecclesie antiqui mores seruentur: & ueteri more Romanus Episcopus iam huiusmodi appellationes ante Concilium cognouerat.

Nono quaeritur, An Romanus Pontifex Generale Concilium iure possit in alium locum transferre, vel ad aliud tempus prorogare, aut omnino dissoluere? Parisienses quoque Doctores huiusmodi potestatem Romano Pontifici negant: præsertim inquit, si Concilium statum, & certa tempora constituerit, in quibus in posterum celebrari concilia debeant: ut si legem tulerit de Concilio decimo quoque anno conuocando. Verum tamen certi iuris esse uidetur, id potestatis esse in Pontifice Romano, quoniam est summus Ecclesie Pastor, & caput: ergo non potest Concilium legem præscribere, quia ipse teneatur. Ex quo etiam fit, ut iure possit Concilij Generalis Canones, & decreta, quæ ad Fidei regulam non pertinent, mutare, restringere, relaxare, denique, vel ex toto, vel ex parte abrogare. Nec potest Generale Concilium suis legibus, vel Canonibus Papam ligare, sicut nec familia patrem, nec Regnum Regem. Nec item potest aliquos eximere à potestate, & iurisdictione Papæ: non enim potest esse membrum, quod non sit capiti subiectum.

Decimo quaeritur, An Concilij Generalis decreta obligationem inducant, nisi Romani Pontificis auctoritate confirmentur? Parisienses Doctores negant Generale

Concilium vlla indigere Rom. Pont. confirmatione. At enim Concilia hæcenus celebrata, Rom. Pont. confirmationem postularunt, & ab eo confirmata sunt, quorum nunc in ecclesia concilia auctoritatem habent, & id fieri oportere, ratio ipsa naturalis posita Christi Domini institutione suadet. Nam Petri est frater confirmatus; & capitis est corpori vitam, actionem, & motum dare; non è contrario. Caietanus in Apologia part. 2. cap. 21. Turresemata li. 3. c. 32. 33. 34. & 38. & Bellarm. lib. 2. de Concilio auctoritate, c. 12.

Vndecimo quaeritur, An Generale Concilium, antequam Romani Pontificis auctoritate confirmetur, sit certa Regula definiendi, quæ ad Fidem, & mores spectant? Parisienses hanc auctoritatem concilio Generali deferunt, quod probat Abhinus tractat. de suprema potestate Ecclesie scilicet 17. alij contra Romano Pontifici, vt Turresem. in sum. lib. 3. c. 6. 8. & 37. Caiet. to. 1. opusculorum tract. 1. c. 8. & par. 2. Apol. ca. 9. & 10. Canus de locis Theol. lib. 5. ca. 9. Silu. in uerbo Concilium q. 2. & 10. Alij uero neque Concilio, neque Romano Pontifici, sed toti ecclesie ex Concilio, & Romano Pontifice conuocato. Alij denique utique tribuunt, uidelicet Romano Pontifici, & Concilio, vt Cordubensis, lib. 4. suarum questionum tract. de potestate Papæ, q. 1. Meo iudicio, uera sententia est, id soli Romano Pontifici conuenire. Vni enim Petro dictum est: *Ego rogauit pro te Petre, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conuerfus cõfirmas fratres tuos:* eidem illud quoque: *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non præualdebunt aduersus eam.* Dicendum in idem existimo, ut colligi uidetur ex S. Thoma secunda secunda q. 1. ar. 10. quidquid Parisienses, & alij docuerunt, Fidei dogmata definiendi certam, & indubitatam normam, ac regulam esse penes Romanum Pontificem ratione muneris, & officij sibi diuinitus iniuncti, non autem ratione personæ, uidelicet esse penes eum, vt est Christi Domini Vicarius, vt est totius ecclesie Pastor, Rector, & Caput. Nec admittenda est eorum sententia, qui dicunt penes utrumque, uidelicet Romanum Pontificem, & Generale Concilium esse Regulam firmam, & certam definiendi res fidei: alioqui enim essent in Ecclesia duo tribunalia ad dogmata Fidei definienda, cum tamen sit vnum caput scilicet Papa, & Concilium in definiendo subijcitur Papæ, & ab eo confirmatur, ut docet Silu. in uerbo, Concil. q. 2. conclus. 2. ex S. Tho. & Turresemata.

CAP. XIV.

Alia quaestiones de Romani Pontificis potestate diluuntur.

Primo quaeritur, Quid iuris, & potestatis habeat Romanus Pontifex in ceteros omnes Ecclesie Antistes? hoc est, An singulorum Episcoporum iurisdictione à Romano Pontifice deriuetur, ac pendeat? Græci concedunt, quinque esse totius ecclesie Primarios ac præcipuos Patriarchas, Romanum, Constantinopolitanum, Alexandrinum, Antiochenum, Hierosolymitanum, & inter hos Romanum Ordinis quidem, & dignitatis, sed non potestatis primatum habere: Ita ut in Concilijs, & Conuentibus Oecumenicis primum locum in sedendo, sententiam dicendo, suffragium ferendo, & subscribendo tenere debeat, sic tamen, ut nihil iuris, & potestatis in alios quatuor Patriarchas, præsertim Constantinopolitanum habeat. Id ex concilij Nicæni Canone sexto deducunt, ubi statuitur, vt Alexandrinus Patriarcha in ecclesijs sibi subiectis eandem habeat auctoritatem, quam Romanus in Occidentis ecclesijs: & ut cuique ecclesie sui veteres mores seruentur. Accedit, quod nonnullæ ecclesie Romano Pontifici parere recusarunt. Nam in Italia id fecerunt aliquando Raucennates, & Mediolanenses Episcopi, in Africa Carthaginenses. Postremo, quia concilia generalia Constantinopolitano Episcopo Primatum

in Oriente tribuerunt. Sed certe dubitari non potest quin fuerit a Christo in Beato Petro Pontifici Romano suprema in alios Episcopos potestas data, Siquidem Petro dictum est, *Pasce oves meas, & Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo ecclesiam meam, illud etiam, Et tu aliquando conuersus confirma fratres tuos.* Hanc eandem veritatem multis sane, & grauissimis Beati Gregorij in primis testimonijs confirmare possumus. Ait enim lib. 6. *Indict. 2. Epistola 65. De Constantinopolitana ecclesia, quod dicunt, quis exis dubites Sedi Apostolica esse subiectam: Quod & Dominus piissimus Imperator, & frater noster Eusebius eiusdem ciuitatis Episcopus assidue presententur.* Et epistola 64. eiusdem libri: & indictionis: *In quodam crimine, inquit, Byzantensis Primus fuerat accusatus: & cum piissimus Imperator iuxta Canonica statuta per nos uoluit indicari. Postea subiungit: Nam quod idem Primus dicit se Sedi Apostolica non subiecti si qua culpa in episcopo inuenitur, nescio quis ei episcopate subiectus non sit. Cum uero culpam non exigis, omnes secundum rationem humilitatis aequales sunt.* Libro quoque 11. Epist. 46. Eulogium Patriarcham Alexandrinum monet, ut Simoniacam heresim funditus euellat, & erat a Sanctissima Sede Alexandria, quae (inquit Gregorius) nostra est. Rursus lib. 5. Epist. 27. significat se usum Pallij Austasio Patriarchae Alexandrino concessisse. Eodem lib. Epist. 60. ad Eulogium Alexandrinum scribens, ait: *Semper ad magistrum sui criminum uide illi praedicatio salutis exorta est, tota se conserre deuotione seruimus.* Libro 2. Epistola 17. ad Natalem episcopum Salonitanum: *Quod si quilibet ex quatuor Patriarchis scilicet, sine graui scandalo, tanta contumacia transire non potuisset: Eodem libro Indict. 11. Epist. 30. Apostolica Sedes Deo auctore cum dicit prelati constat Ecclesis. lib. 1. Indict. 9. Epist. 71. Quanto Apostolica Sedi ab Ecclesijs reuerentia catervis exhibetur, tanto eam de eorum dicit esse salute sollicitam. Idem Gregorius Psalmo quinto Penitentiali explanans illum uersiculum: *Tota die exprobrabant mihi inimici mei, ad finem loquens de ecclesia Constantinopolitana, in hunc modum scribit: In tantum autem sua temeritate extendit uisum, ut capui omnium ecclesiarum sibi uendecet. & in Domina gentium terrena sui potestate usuper. Quod omnino ille se prohibuit, qui hanc Beato Petro Apostolo specialiter commisit: dicens: Tibi dabo ecclesiam meam. Obstruatur ergo os loquentium iniquis, & omnis Hereticorum acies obmutescat: quia nullas uires habet quod ipsius uoce ueritate inuenitur destruum.**

Rursus lib. 4. Indictione 14. Epistola 32. Cunctis, ait, *Eulogium scientibus liquet, quod uoce Dominica sancto, & omnium Apostolorum, Petro principi Apostolo totius Ecclesia cura commissa est. Ipsi quippe dicitur. Ecce Satanas expulsiuit, ut tribuaret uos sicut triticum. & Ego rogauis pro te, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conuersus confirma fratres tuos. Ipsi dicitur. Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo ecclesiam meam, & porta inferi non proualebunt aduersus eam: Et tibi dabo clauis Regni Coelorum, & quodcumque ligaueris super terram, erit ligatum & in caelis: & quodcumque solueris super terram, erit solutum & in caelis. Ecce clauis Regni caelorum accipit: potestas enim ei ligandi, & soluendi tribuitur: cura ei totius Ecclesiae, & Principatus committitur.* Libro Sexto Indictione 15. Epistola 37. scribit ad Eulogium episcopum Alexandrinum de quatuor Patriarchalibus Sedibus in hac uerba: *Suausissima mihi Sanctitas uestra, multa in Epistolis suis de Sancti Petri Apostolorum Principis cathedra locuta est dicens, quod ipse in ea nunc usque, in suis successoribus sedeat. Et paulo post: Quis enim nesciat Sanctam Ecclesiam Apostolorum Principis soliditate firmatam quia firmitatem mentis traxit in nomine, ut Petrus a petra uocaretur, cui ueritate uoce dicitur: Et tu aliquando conuersus, confirma fratres tuos. Et iterum: Simon Ioannis amas me? Pasce oves meas. Itaque cum multi sine Apostoli pro ipsa tamen Principatu sola Apostolorum Principis Sedes in auctoritate conualuit. Certe qui legerit omnes Epistolas Gregorij, inueniet ipsum Gregorium iure & potestate usum fuisse in omnes episcopos. In primis in Antifides Italiae. Nam lib. 1.*

*Indictione 9. Epistola 16. iubet Gregorius ad B. Petri Apostoli limina Aquileiensem Episcopum, cum suis sequacibus venire, ut in Synodo quod iustum est, iudicetur. Epistola 19. Episcopus, inquit, Cumanus solemniter electus, ad nos sacrandus occurrat. Epistola 22. eiusdem libri monet Ioannem Episcopum Rauennatem, ut grauiora quaeque ad Sedem Apostolicam referat. lib. 1. Indict. one 10. Epist. 31. uir Cumanus atque Mustitanam ecclesiam sua auctoritate, Epist. 20. uir Ecclesiam S. Anthonij Numentano Episcopo. Epist. 15. hortatur Neapolitanos, ut eligant Episcopum, qui Romae ordinetur. Eodem libro 2. Epist. 1. Indict. 11. Scholastico Campaniae Iudici iniunxit, ut peruersitatem in Paulum Episcopum committam, districta commendatione corripere. Epist. 26. Mediolanensem presbyterum a Laurentio Episcopo Mediolanensi immerito excommunicatum; officio suo restituit. Epistola 29. & 30. ait: *Ioannem Subdiaconum nostrum transmimus, ut electum uirum sua imminetia, secundum morem praedecessoris eius, a proprijs Episcopis, nostra auctoritate assensu faciat Episcopum consecrari.* Libro sexto Epistola decima tertia, Fauensis Episcopus petit, ut auctoritate Apostolica liceat ei pro redemptione captiuorum sacra uasa uendere: quod Gregorius concessit. Libro septimo. Indictione secunda, Epistola decima, ad Episcopum Rauennae scribit, ut de causa Maximi Salemitani Episcopi cognoscat: *Ut si Maximus habeat tuam Paternitatem suspectam, etiam Reuerendiss. uir frater noster Constantius Mediolanensis Episcopus Rauennam ueniet, & de eadem causa pariter decernere.* Libro undecimo Indictione sexta, Epistola 33. Anthonio Subdiacono Campaniae sic scribit: *Hac tibi auctoritate precipimus, ut si quem Episcoporum Campaniae posthac negligentem esse cognoueris ad nos eum sine aliqua excusatione transmittas, ut quam sit graue uolere ab his, quae reprehensibilia sunt, corrigi, regulari in se ualeat distractione sentire.**

Item in Episcopo Siciliae eadem uisus est potestate lib. 1. Epist. 1. scribens: *Petro Subdiacono Sedis nostrae intra Prouinciam Siciliae uices nostras Deo auxiliante commisimus, sicut praedecessorum nostrorum fuit iudicium.* Libro secundo, Indictione decima, Epistola quarta: *Maximum Episcopum Syracusanum super cunctis Siciliae Ecclesijs, uices Sedis Apostolicae ministrare decernimus, ut non sit necesse pro paruis causis Romam ire: sed difficulta solummodo nostrum iudicium flagitent, ut subleuati de minimis, in causis maioribus efficacius occupemur.* libro sexto, Indictione 15. Epistola 19. *Nonit dilectio tua hanc olim consuetudinem tenuisse, ut fratres, & Coepiscopi nostri semel in triennio Romam de Sicilia conuenirent.*

Item in Episcopos Corsicae, lib. 1. Indict. 9. Epist. 76. *Leoni Episcopo in Corsica: Pastoralis nos cura constringit Ecclesia Sacerdotis moderamine destituta, sollicita consideratione succurrere. In Ecclesia Senonensi Diaconos, & Presbyteros tibi concedimus ordinandi licentiam.*

In episcopos Sardiniae, lib. 7. Indict. 2. Epist. 2. *Calartanus episcopus in Sardinia petijt personam, a latere Gregorij destinari, cui causas Gregorio referendas insinua-ret.*

Item in episcopos Africae lib. 1. Indict. 9. Epist. 72. ad Genadium ex Concilio Numidiae: *Si qui ad Sedem Apostolicam venire uoluerint, permittite: & contradicentibus eorum uia obuiate lib. 1. Indict. 10. Epistola 33. Constantius & Mussellus Maximianum ecclesiae Pudentianae in Africa episcopum, apud Sedem Apostolicam accusauerunt, quod praemio Donatistarum corruptus, episcopum Nouatensem noua licentia fieri permisit. Vnde Gregorius Columbo episcopo mandat, ut aduocato episcoporum uniuersali Concilio, si reus conuincatur, a dignitate officioque degradetur libro septimo, Indictione prima Epistola 32. ad Dominicum Carthaginensem Episcopum: *Sedam, inquit, Apostolicam diligendo, ad officij nostri originem recurristis, scientes unde in Africanis partibus sumpsit ordinatio Sacerdotalis exordium. lib. 10. Indict. 5. Epist. 8. Donadeus Diaconus a Victore Numidiae episcopo, sui officij gradu deiectus, querelam apud Gregorium deposuit, qui Columbo**

Numidæ episcopo sic scribit: *Vna cum Primatæ Concilij, vel alij fratris. Coepiscopi que nostris omnia, qua petio eius continet, diligenti vobis examinatione quarèda sunt. Et si que- rela eius veritate fulciatur, in episcopo eius Victore Canonici rigo- ris districtio teneatur. Et in Epist. 32. cum Paulinus Regens episcopus in Numidia ecclesiasticos ordines per Simonia- cam hæresim dare diceretur: Gregorius rem Columbo episcopo Numidiæ, & Victori, qui primus ibi locum tenuit, examinandam commisit.*

Item in episcopos Hispaniæ libro 11. Indictione 6. epist. 50. Ioanni defensori eunti in Hispaniam: *Is inquit, qui eo superflite episcopus peruerse, ac contra Canones in Ecclesia eius ordinari præsumpsit, sacerdotio priuatus ab omni Ecclesiastico ministerio repellatur, qui etiam in custodia habeatur, vel ad nos transferatur. Episcopi vero qui eum ordinauerunt, sex mensibus Dominicæ corporis, & sanguinis communionis priuati, agere penitentiam in Monasterio decernantur. Et Epist. 53. idem Ioannes ait: Ex deputatione, & iussione Beatissimi atque Apostolici Domini mei Gregorii inter episcopos cognitor refedi, & memoratos episcopos in Monasterium recipiendos ad agendum in tempus penitentiam decerno.*

Item in episcopos Hyberniæ, libro nono, Indictione quarta Epistola 61. ad Quintum episcopum, & cæteros in Hybernia Antistites, ita scribit: *Lator presentium ad Beatissimi Petri Apostolorum principis ecclesiam veniens, fraternitatis vestre se asservit ad nos epistolam accepisse: in quibus sicut ipse ait, studius inquirere, Sacerdotes ac plebes qua Nestoriana hæresos errore confusa sunt, cum ad matrem electorum omnium Catholicam ecclesiam reuertuntur, utrum baptizari debeant.*

Item in episcopos Angliæ, lib. 12. Indict. 7. epist. 15. Aug. episcopus Anglorum scribit, vt per loca singula, duodecim episcopos ordinet, quatenus Londinensis episcopus ciuitatis, honoris pallium ab hac Apostolica Sede percipiat, Eboracensis quoque episcopus duodecim episcopos, ordinet, & Metropolitani honore perfruatur. Sed tua fraternitas omnes Britannia Sacerdotes habeat subiectos. Et Beda in Histor. Eccles. Anglorum lib. 2. ca. 1. B. Papa Gregorius, inquit, cum primum in toto orbe gereret Pontificatum, & conuersis, iam dudum ad fidem Veritatis esse prælatos Ecclesijs, & reliq.

Item in episcopos Galliæ lib. 4. Indict. 13. Epist. 51. 52. & 53. ad petitionem Regis, Virgilium Arelatensem episcopum facit suum Legatum in Regno Childeberti Regis Galliarum, iuxta antiquum morem, nam Epist. 51. sic ait: *Quia cunctis liquet, vnde in Galliarum Regionibus fides sancta proderit, cum præsentem consuetudinem Sedis Apostolicæ fraternitas vestra repetit: quid aliud, quam bona soboles ad sinum matris Ecclesiæ recurrat: & Epist. 52. Quia vnumquodque tunc salubriter complectur officium, cum fuerit ad quem possit recurri Præpositus, idcirco opportunum esse perspeximus, in Ecclesijs, qua sub regno præcellentissimi filij nostri Childeberti Regis sunt secundum antiquam consuetudinem, patri nostro Virgilio Arelatensis ciuitatis episcopo vices nostras tribuere, quatenus, & Catholica fidei integritas, Deo protegente, sollicita deuotione seruetur. Et si inter fratres consecratos que nostros aliqua euenit forte contentio, auctoritatis sua vigore, vicibus vniuersæ Sedis Apostolicæ functionis, discretæ moderatione compescat. Cui etiam inuincimus, vt si quarundam causarum tale fuerit certamen exortum, in quo aliorum præsentia opus sit: congregatis sibi in numero competenti fratribus, & Coepiscopis nostris, salubriter hoc seruatum aequitate discutat, & Canonica integritate definiat. Si quam vero contentionem, quod longe facias Diuina potentia, de fidei causa euenire contigerit aut negocium emergerit, cuius vehemens sit fortasse dubietas, & pro sui magnitudine iudicio Sedis Apostolicæ indigeat, examinata diligentius veritate, & relatione sua ad nostram student, erudere notionem, quatenus à nobis valeat congrua sine dubio sententia terminari. lib. 7. Indict. 2. Epist. 112. vltim. pallij concessit episcopo Augustudunensi: Hoc, inquit, pariter perspeximus concedendum, vt Ecclesia ciuitatis Augustudunæ post Lugdunensem Ecclesiam esse debeat, & hunc sibi locum, & ordinem ex nostre auctoritatis indulgentia vindicare.*

In Episcopos Dalmatiæ lib. 1. Indict. 9. epist. 19. monet Salonitanum episcopum, vt Honoratum Archidiaconum in suum gradum restituat: alioqui se, quod iustum est, decreturum, lib. 11. Indict. 10. epist. 14. Natalem Salonitanum per pallij, communionisq; priuationem compellit, vt restituat Honoratum Archidiaconum in locum suum: quod ni fecerit, se inquiturum, an in episcopatu ipso persistere debeat. Eodem lib. Indict. 11. Epist. 22. Antiocho rectori pattimonij, in Dalmatia: *Facto, inquit, in personam, qua fuerit electa decreto, ad nos transmittite, vt cum nostra consensu, si eius præfatus fuit temporibus, ordinetur, lib. 4. Indict. 14. epist. 9. episcopis per Illyricum scribit, vt Ioanni quem confirmat, vel delegato Sedis Apostolicæ obediatur, lib. 1. Indict. 14. Epist. 26. Debusis repulsam cognoscere, quem Sedes Apostolica repellat, & Epist. 48. eadem Indict. & lib. 2. Quos Apostolica Sedes in communionis sua consortium non recipit, charitas vestra omnino refugiat.*

In Episcopos Corcyræ lib. 12. Indict. 7. Epist. 2. Quoniam frater noster Nicopolitani Metropolitani sententiam tuam, Galsiopi castrum sub iurisdictione ecclesiæ tuæ quemadmodum semper fuit debere persistere: formam eiusdem sententiæ comprobantes Apostolica Sedes auctoritate eam fauente iustitia comprobamus confirmamus, atque per omnia robustam manere decernimus. Et ex epistola octaua eiusdem libri constat sententiam GREGORII ad effectum esse perductam.

In Episcopos Græciæ lib. 2. Indict. 2. epist. 6. relicto Ioanne episcopo primæ Iustinianæ ciuitatis decretis, ex B. Apostolorum Principis auctoritate decreuit, eum triginta dierum spatio communionem priuatum, & Adrianium Thebanæ ciuitatis Episcopum, ad dicto Ioanne damnatum, in suum locum, & ordinem restituit. Eodem libro, Epist. 8. Sancta, inquit, memoria decessor meus, Adrianum Thebanæ ciuitatis Episcopum, Ecclesiamque eius de potestate Ioannis ciuitatis Larissæ exemit: quam exemptionem Gregorius ipse confirmat, imperans, vt si quæ causa vel fidei, vel criminis, vel pecuniaria aduersus Adrianum eueniat, si mediocritas est, per responsales suos in Vrbe Regia cognoscatur, si ardua est, Romæ ad Apostolicam Sedem definienda deferatur. lib. 4. Indict. 13. Epist. 15. Ioanni Episcopo primæ Iustinianæ ciuitatis scribens, ait: *Pallium ex me vobis transmittimus, & vices vos Apostolica Sedes agere iterata innovatione decernimus, eodem lib. & Indict. Epist. ad Ioannem Corinthiorum Episcopum. Secundinus episcopus Apostolicæ Sedis Legatus, ita damnauit Anastasium Episcopum, vt quosdam personas episcopi Romani arbitrio reseruaret. Eodem lib. & Indict. Epist. 55. mittit pallium Ioanni Episcopo Corinthiorum, & ait: Sicut prædecessores nostri prædecessoribus vestris concesserunt. Eodem libro, & Indict. Epist. sequenti, episcopos per Hella da constitutos iubet Corinthiorum episcopo parere. Libro 5. Indict. 14. epist. 7. episcopis Epiri significat se cuncta priuilegia. Andreæ episcopi confirmasse: Quia prædecessores, inquit, nostri eius prædecessoribus contulerunt. lib. 10. Indict. 5. Epist. 36. ad episcopum Scodritanum: Ioannes, inquit, primæ Iustinianæ ciuitatis episcopus seruat vices nostras.*

Hæc omnia late, & fuscè ex Gregorio referenda iudicauimus, vt feruens studium eius sancti viri, & pontificis, in Romanæ ecclesiæ Primatu defendendo, & vindicando manifeste constaret. Ex quibus omnibus perspicitur, quo pacto Gregorius sua auctoritate, ius vniuersis Episcopis dixerit, & non solum Occidentis Præsulibus, tanquam Occidentalium ecclesiarum Patriarchis, sed etiam omnibus Græciæ episcopis, immo quatuor etiam in orbem terrarum præcipuis Patriarchis. Deinde apparet, eum sua auctoritate, episcopatus vnisse, & coniunxisse: per vniuersas Prouincias Nuncios, & Legatos habuisse, tot ac tantis episcopis vltim. pallij concessisse, & ipsum hæc facere suorum antecessorum more atque instituto.

Et certe ex Leonis I. etiam Epistolis, hæc eadem & similia colliguntur. Nam Epistola 55. ad Pulcheriam Augustam de ambitu Anatolij scribens ait: *Consulentes Episcoporum, Canonum sanctorum, apud Nicæam conditorum*

Regulis repugnantes, unita nobiscum vestra fides pietate in ir-
ritum mittimus: Et per auctoritatem B. Petri Apostoli genera-
literis definitione cassamus. Epi. 53. ad Anatolium episco-
pum Constantinopolitanum, ipsum arguit, quod con-
tra Nicenae Synodi Canones Alexandriam, & Antio-
chenam Ecclesias sibi subesse voluisset, & earum ecclesi-
arum episcopos ordinare. Epist. 62. ad Maximum Antio-
chenum episcopum. Dece te, inquit, Hareticus auctoritate
Sacerdotali vestire, nosque saepius de profectu Ecclesiarum tuis
relationibus: quid agatur instruere. Epist. 84. Anastasio episco-
po Thessalonicensi scribit: Sicut praefores mei praefores
tuis; ita ego dilectioni tuae priorum secutus exemplum;
vices mei moderamine delegavi, ne curam quam uniuersis
Ecclesijs principaliter ex Diuina institutione debemus, imita-
tori nostra mansuetudinis affectus adiunget. Et longinque ab
Apostolica Sede Praeuentiam quodammodo nostra vi-
sitationis impenderet. Et prope finem ait: Inter Beatissimos
Apostolos, in similitudine honoris; fuit quaedam discretio po-
testatis cum omnium Apostolorum par esset electio, cui tantum
datum est, ut ceteris praeremeret. De qua forma, Episcoporum
quoque est orta distinctio, ex magna dispositione prouisum est,
ne omnes sibi vendicarent, sed essent in singulis Praeuentis sin-
guli, quorum inter fratres haberetur prima sententia: Et rur-
sus quidam in maioribus Urbibus constituti sollicitudinem
susciperent ampliorum, per quos ad vnam Petri sedem, uniuersa-
lium Ecclesia cura confunderet, & nihil usque à suo capite disti-
deret. Rursus in Epist. 75. ad Leonem Augustum: Cum uni-
uersalis Ecclesia per illum principalis, id est, Christi edificatio-
nem, facta sit petra, & primus Apostolorum Beatiss. Petrus vo-
ce Domini audierit: Tu es Petrus, & super hanc petram aedi-
cabo Ecclesiam meam: quis est, nisi Antichristus, aut Diabolus,
qui pulsare audeat inexcipitabilem veritatem? Epist. 6. ad
Iulianum episcopum Coensem: Christianissimus Princeps
ad nos Epistolam dedisti, interueniens pro Anatolio (Episcopo
videlicet Constantinopolitano) ut nostri animi gratia
illi prebeatur: quoniam correctionem eius promissit, & in om-
nibus se satisfacturum esse, quae ad obsequium Fidei perti-
nent, pollicetur. & Theodor. Cypri Episcopus ad Leonem
scribit: Alexandrinus Praeful. Discorsus nos condemnavit,
ut voluit: eo autem Apostolica vestra sedis expecto senten-
tiam, & iustum vestrum appello iudicium. Ante omnia rogo,
ut sciam à vobis, an in hac iniusta dispositione oporteat acqui-
escere, an non. Idem Leo in Epist. 63. ad Theodoretum, respon-
det: Agnosceamus dilectionem tuam sperno adiutorio nobis-
cum, tam Nestoriana, quam Eutychiana impietatis extitisse
videntes. Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui nul-
lum nos in nostris fratribus derimentum sustinere permisit: sed
quae nostro prius ministerio definerant, uniuersa fraternitatis
irretractabili firmavit assensu, ut vere à se prodissis offenderit,
quod prius à prima omnium sede firmatum, totius Christiani
orbis iudicium recepisset: ut in hoc quoque capiti membra con-
cordent. Et post: In hoc quoque tuae vigilantia sollicitudine
voluimus adiunari, ut tua relatione curante quid apud Eut-
ychianos, ac Nestorianos religionis doctrina Dominica prohibe-
atur, Apostolicam Sedem festines instruere. Item Leo in Epist. 89.
ad episcopos Viennensis Praeuentis Praeuentis: Praeuentis Eua-
ngelii Sacramentum ita Dominus ad omnium Apostolorum
efficiam pertinere voluit, ut in Beatiss. Petro Apostolorum om-
nium, suum principaliter collocaret, ut ab ipsa quasi quodam
capite dona sua velut in corpus omne diffunderet, ut exortem
se mysterij intelligeret esse Diuini, qui ausus fuisset à Petri
soliditate recedere. Ac subdit: Hanc petra istius solidissimam
firmitatem, Deo edificante constructam nimis impia vult pre-
sumptione violare, quisquis eius potestatem tentat infringere.
Postea subiungit: Nobiscum itaque vestra fraternitas reco-
gnoscat Apostolicam Sedem pro sui reuerentia à vestra etiam
Praeuentis Sacerdotibus innumeris relationibus esse consultam,
& pro diuersarum, quemadmodum veteris consuetudo posebat,
appellatione Caustrarum, aut retractata, aut confirmata fuisse
iudicio: Adeo, ut seruata unitate Spiritus in vinculo pacis, com-
muni hinc inde literis, quod sancte agebatur, perperua
praeficere charitati, quam sollicitudo nostra, non sua quarens, sed

qua sunt Christi, dignitatem diuinitus datam, nec Ecclesijs,
nec Ecclesiarum Sacerdotibus arrogabat. Sed hinc transtem
semper inter maiores nostros, & benetantum, & salubriter
constitutum, Hilarius Ecclesiarum statum, & concordiam Sa-
cerdotum nouis praesumptionibus turbaturus, excussit, ita nos
sua cupiens subdere potestati, ut se B. Petro Apostolo non patia-
tur esse subiectum ordinationem sibi omnium per Gallias Ec-
clesiarum vendicans, & debitam Metropolitanis Sacerdotibus,
in suum ius transferens dignitatem; ipsius quoque Beatiss. Pe-
tri reuerentiam verbis arrogantis minuendo. Cui cum pra-
ceteris soluedi, & ligandi tradita sit potestas: pasceolarum ta-
men ouium cura specialis mandata est. Cui quisquis Principa-
tum astatem denegauit, illius quidem nullo modo potest mi-
nuere dignitate, sed inflatus spiritu superbiae suae, semetipsum in
profunda demergit. Et post: Nec vltra Hilarius audeat Con-
uentus indicere Synodales, & Sacerdotum Domini iudicia se in-
terferendo turbare, qui non tantum nouerit se ab alieno iure de-
pulsus, sed etiam Viennensis Praeuentis, quam male usurpauit,
potestate priuatum. In Epist. 93. ad Turibium Episco-
pum Asturicensem in Hispania cap. 17. Dedimus litteras ad
fratres: & Coepiscopos nostros Tarraconenses, Carthaginenses
Lusitanos, & Gallacos, etque Concilium Synodi Generalis in-
diximus. Ad tuae dilectionis sollicitudinem pertinebit, ut nostrae
ordinationis auctoritas, ad praedictarum Praeuentiarum episco-
pos deferatur. Epistola 87. ad episcopos Mauritaniae. Cum
de Ordinationibus Sacerdotum quaedam apud nos illicite usur-
pata, crebrior ad nos communi sermo perferret: Ratio pie-
tatis exegit, ut pro sollicitudine, quam uniuersa Ecclesia ex di-
uina institutione deprehendimus, rerum fidem studeremus ag-
noscere, vicem cura nostra proficiscenti à vobis fratri, & con-
sacerdoti nostro Potentio iniungentes: qui secundum scripta, quae
per ipsum ad vos direximus de episcopis, quorum culpabilis fe-
rebat electio, quid veritas haberet inquireret, nobisque omnia
fideliter indicaret.

In Epistola quarta ad episcopos Siciliae: Diuinae praee-
ptis, & Apostolicis incitatur, ut pro omnium Ecclesiarum sta-
tu impio vigilemus affectu; ac si quid usquam reprobensio-
ni inueniatur obnoxium, celeris sollicitudine, aut ab ignoran-
tia imperita, aut praesumptionis usurpatione reuocemus. Mo-
mente enim Dominica vocis Imperio, quo Beatiss. Apostolus Pe-
trus trina repetitione mystica sanctionis imbutus, ut Chri-
sti omnes qui Christum diligunt, pascat, ipsius sedes, cui, per abun-
dantiam diuinae gratiae praesumimus, reuerentia cohorramur, ut
periculum desidia quantum possumus, declinemus, ne praesessio
summi Apostoli, quae se amatorem Domini esse testatus est, va-
na inueniatur in nobis: quia negligenter pasceas totius commu-
nitarum ouium gregem, conuincitur summum non amare pasto-
rem. In Epist. 32. ad Martianum, & Faustum: Inscripta no-
stra, quae non solum Apostolica Sedis auctoritate, sed etiam San-
cta Synodi, quae ad nos frequens conuenit unanimi ac electa
sunt, quantum curam totius Ecclesiae habeamus apparet. In
Epistola 46. ad Anatolium episcopum Constantinopoli-
tanum: Eorum qui in causa (contra Flavianum, scilicet)
grauis peccatoris satisfactio talis accedit, quae non restitanda
videatur, maturioribus Apostolica Sedis consilijs referatur, ut
examinatis omnibus atque perpensis, de ipsis eorum agnitioni-
bus, quid constitui debeat, astatetur. Et subdit: At si de ali-
quibus aliquid fuerit deliberandum, celeriter ad nos relatio di-
rigatur: ut petra acta qualitate causarum, nostra quid obserua-
ri debeat sollicitudo constituat. Et ex Epistola 40. ad eundem
Anatolium: De fratribus nostris, qui metu in damnationem
Flauiani consentire, quos communionis nostra cupidos esse co-
gnouimus, illud quidem, quod praesentibus, & agentibus nostris
constitutum est, approbamus, ut suarum interim Ecclesiarum
essent communionem contenti.

Gelasius Papa in Epistola ad Episcopos Dardania ait: San-
cta memoria Ioannem Constantinopolitanum, Synodus es-
tam Catholicorum Praesulum certe damnauerat: quem Sedes
Apostolica etiam sola, quia non consensus, absoluit. Hoc idem
scripsit Pontifex, quia ut constat ex Historijs Ioannes
Chrysostrum ab episcopis damnatus. Innoentij Romanij

Pontificem adijt, & ab eo absolutus est. Sic dicit Gelafius in *epist. ad Episcopos Dardanie*, Palladius Episcopus, Chrysofomi discipulus in *visa ipsius Chrysofomi*, Sozom. lib. 8. cap. 26. Niceph. lib. 13. cap. 34.

Liberatus in *Breniario* scribit: B. Athanasius Romanum Pontificem appellavit: & Hieronymus in *epist. 16.* dicit Athanasium Romam confugisse, quasi ad tutissimum communionis suae portum. Socrates item libro 2. cap. 11. & 13. Quoniam Ecclesia, inquit, Romana priuilegium præter ceteras obtinebat, cum Iulius intellexisset contra Athanasium Antiochia Pseudosynodum fuisse celebratam, scripsit eos contra Ecclesiam Canones egisse, quod illum ad Concilium vocassent, quippe cum Canon Ecclesiasticus veteri præter sententiam Episcopi Romani Concilia celebrari. Sozomenus lib. 3. cap. 9. Iulius certior factus (videlicet ab Episcopis Aegypti) rursus non esse Athanasio in Aegypto vitam agere, eum ad se accessit. Ad illos autem qui Antiochia in unum conuenerant, nam forte fortuna id temporis eorum Epistolam acceperat, scripsit atque adeo incusavit, quod clam contra Fidem Concilii Niceni nouas res moliti fuerant, quodque contra Leges Ecclesiam ipsam ad Concilium vocarent. nam legem esse ad Sacerdotij dignitatem spectantem, quæ pronuntiat acta illa irrita esse, quæ præter sententiam Episcopi Romani constituntur. Reuertit Eusebius libro 5. *Historia Ecclesiastica*, cap. 24. Victorem episcopum Romanum excommunicationi subiecisse Asiæ Præsules, qui cum cæteris ecclesiarum episcopis Pascha in die Dominico non colebant. Et quamuis scribat, cæteris omnibus eam excommunicationem parum placuisse episcopis: Asianos tamen dicit à Victore acerbis obiurgatos. Quare licet factum cæteri episcopi non probauerint, ius tamen penes Romanum Pontificem fuisse agnouerunt, quod esset episcopos Asiæ à sacris, & societate piorum subiuere.

Antherus episcopus Romanus, in *Epistola ad Episcopos Baticos*, & *Toletanos*, sic ait de mutatione episcoporum: Cum hanc Sanctam Sedem consulere voluisset, scitote eam communis utilitate atque necessitate fieri licere, sed non libito cuiusquam aut dominatione. Eusebius de quadam parua ciuitate, auctoritate Apostolica vocatus est Alexandriam. Idem refert de Anthero Nicephorus lib. Gennadius in *Catalogo Scriptorum ecclesiasticorum*: Sixtus 111. Roma Episcopus, ad Orientis Episcopos aduersus errorem Nestarii succidentium sententiam direxit: Et in 1. Tomo Conciliorum refertur: cum Polychronius Hierosolymitanus episcopus Simoniacæ prauitatis accusaretur, Sixtus Pontifex Romanus in Concilio episcoporum 48. misit Legatos suos Hierosolymam, qui Synodo episcoporum 76. conuocata, damnauerunt Polychronium Patriarcham: quem Sixtus postea suæ sedi restituit.

CAP. XV.

Quo tempore, & qua ratione Græcorum Ecclesia à Romani Pontificis potestate & iurisdictione se subtraxerit.

Hæc dicenda sunt duo: Vnum quando primum Græci præsertim vero Constantinopolitani Primatum, & summam in omnes potestatem Romani Pontificis negare & recusare cœperint: Alterum quibus ex causis, sese ab ecclesia Romana segregauerint atque se iunxerint.

Quod ad primum attinet; Sciendum est, anno salutis 838. ad summum Pontificatum Nicolaum I. esse prouectum: de quo Rhegino anno Domin. 868. ita scribit: Post B. Gregorium usque ad præsens, nullus Præsul in Vrbe Nicolao videtur æquiparandus. Et Otho Frisingensis lib. 6. cap. 3. appellat eum Religiosum, ac Dei zelo plenum Sacerdotem: & Ado in Chronico, virum Religione præcipuum. Hic Nicolaus, postquam Ignatius ab ecclesia Constantinopolitana, cui iure præsidebat, per tyrannidem deiectus fuerat, & Photius laicus ex militia eidem ecclesie Præfe-

ctus, ex ea quæ offensio, & Schisma Constantinopolitortum fuerat, epistolam ad omnes veteris Religionis ministros scripsit. Vbi inter alia sic ait: Imperator Michael, qui & ipse Barda Patrij versutus fuisset. Photij parti fuerat, ad Apostolatam nostrum Legatus, cum Episcopis designatis, accusationes quasdam aduersum Ignatium deferentibus petijt, ut à Sede Apostolica missos daremus, qui scandala illa sceleret. Et post: Legatus Imperialis, nomine Leo à secretis, duo volumina obtulit: quorum vnus depositionis Ignatii gesta contineret, alterum, de sancti imaginibus. habebat acta. Desulit præterea idem Leo Imperialis litteras, ut in depositionem Photij subscriberemus: quod coram tota Ecclesia nos facturos non esse professi sumus. Hæc ille.

Ex quibus planum est, Græcos vsque in illud tempus Romani Pontificis auctoritatem, & Primatum agnouisse, vtpote, sine cuius approbatione, & consensu id quod fecissent ipsi, consistere non posset. Idem Nicolaus in Epist. ad Michaelem Imperatorem: *Præuilegia*, inquit, Ecclesia Romana Christi ore in B. Petro firmata, perpetua sunt, & diuinitus radicata atque plantata, impingi possunt, euelli non possunt, quæ ante Imperium vestrum fuerunt, & permanent (Deo gratias) hæc vnus illibata, manebunt quæ post vos, & quousque Christianorum nomen prædicatum fuerit, illa subsistere non cessabunt immutata. Ista igitur præuilegia huius Sanctæ Ecclesie à Christo donata, à Synodo non data, sed solacimodo celebrata, & venerata: per quæ non tam honor quam onus nobis incumbit, licet ipsum honorem non merito nostris, sed ordinatione gratie Dei per B. Petrum, & in B. Petro simul adepti, nos cogunt omnium habere sollicitudinem Ecclesiarum. Hæc Pontifex. Ex quibus liquet, ad illud vsque tempus Romani Pontificis mira Fidei, & Religionis constantia in litteris ad Constantinopolitanos Imperatores & Patriarchas, Romanæ ecclesie Primatum, & supremam in omnes Ecclesias potestatem professos fuisse. Ex eo tempore Græci à Romana ecclesia, & Romani Pontificis fide, & potestate primum delinuerunt. Vnde idem Nicolaus in eadem Epistola, ad Michaelem Imperatorem ait: A sexta Synodo Imperatores, aut heretici, aut sancti per pauci Catholici fuerunt. Et heretici quidem, si mutare ad nos designati sunt, non est mirum, nouerunt enim per gratiam Dei, nos nunquam penitus subsociatos: Catholici vero nostrum præsidium quaesierunt, sicut Synodus sub Constantino, & Irene facta indicat. Hoc idem dicit Pontifex, quia à prima Synodo Nicæna vsque ad illud tempus Constantinopolitani Patriarchæ, statim, ut ad dignitatem euecti erant, suas Fidei, Religionis, & obediencie litteras ad Romanos Pontifices mittebant, & Constantinopolitani Imperatores, de Fide, & Religione eisdem Romanos Pontifices de more consulebant. Et Synodi in Græcia, & Oriente celebratæ confirmationem à Romano Pontifice petebant. Ex quo factum est, ut cum Græci octo Synodos Oecumenicas, intra octingentos annos initio à Nicæna facta, in Oriente habitas viderint: quamdiu videlicet, eum ecclesia Romana confenserunt, nullam quæ vel nomen Synodi falso haberet, post tempora Nicolai Primi, per hoc se septingentos annos, & eo amplius celebrare potuerint: nimirum, quia se à Romani Pontificis fide, & iurisdictione subduerunt.

Anno salutis millesimo quadagesimo nono, creatus est Pontifex Romanus Leo IX. qui, ut scribit Sigonius lib. 8. de Regno Italia, Quoniam Constantinopolitana ecclesia à Romana multis iam annis defecerat, & Primatum sibi tunc Constantino Imperante, & Michaele Patriarcha, temere, & superbe arrogabat, tres Legatos ad eam superbiam recundendam destinauit, Federicum Archidiaconum Cancellarium suum, Vbertum episcopum Silue Candidæ, & Petrum Archiepiscopum Amaliphitanum. Interea Leo in morbum incidit, & eius Legati Constantinopolim peruenierunt: qui quidem honorifice sunt ab Imperatore suscepti, & mox concilium induxerunt ad Græcorum hæreticos cognoscendas: & eo Imperator, & Patriarcha vocati venire recusarunt: nam Patriarcha sibi Principatum ecclesie vendicabat. Federicus vero, Ponti-